C/2024/6824

29.11.2024

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Οκτωβρίου 2024

σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, την πολιτική απασχόλησης και τη διαρθρωτική πολιτική της Ουγγαρίας

(C/2024/6824)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου [1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών [2], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [3], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («μηχανισμός»), άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, ο μηχανισμός συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και για να καταστούν οι οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της Ένωσης και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

(2) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [4] («κανονισμός REPowerEU»), ο οποίος εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ένωσης, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις

[1] ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[2] ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
[4] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Ουγγαρία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με σκοπό τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

(3) Στις 16 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030», με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία των συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ αυτών των κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες καθώς και μια λειτουργική ενιαία αγορά αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Στις 14 Φεβρουαρίου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα 2024». Η εν λόγω ανακοίνωση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που έχουν καθοριστεί.

(4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 22 Μαρτίου 2024 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, οι οποίες επικεντρώνονται στις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία η Ουγγαρία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν, ή κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν, ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ ([5]) («σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ») στις 12 Απριλίου 2024 και την κοινή έκθεση για την απασχόληση στις 11 Μαρτίου 2024.

(5) Στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία, τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου ([6]) για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου ([7]) σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Οι στόχοι του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης είναι η προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, και η πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης προωθεί επίσης την ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Ένα εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο περιλαμβάνει τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτει χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών, ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών ([8]) στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια οφείλει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του γενικού δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί έως και κατά τρία έτη. Προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω εθνικών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 21 Ιουνίου 2024 καθοδήγηση σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους και στις ετήσιες εκθέσεις προόδου τους. Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 36 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή διαβίβασε στα κράτη μέλη πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, ανάλογα με την περίπτωση. Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με τα εθνικά νομικά τους πλαίσια, τα

([5]) Σύσταση του Συμβουλίου (ΕΕ), της 12ης Απριλίου 2024, σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (ΕΕ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

κράτη μέλη μπορούν να συζητούν τα προσχέδια μεσοπρόθεσμων σχεδίων τους με τα εθνικά τους κοινοβούλια, να ζητούν από τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα να εκδώσουν γνώμη και να διεξάγουν διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

(6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 διατηρούν εξίσου τη σημασία τους για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που έχουν αναθεωρηθεί, επικαιροποιηθεί ή τροποποιηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(7) Στις 11 Μαΐου 2021 η Ουγγαρία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού. Στις 15 Δεκεμβρίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφασή του για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ουγγαρίας ([9]), η οποία τροποποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2023 δυνάμει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU ([10]). Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, που δηλώνει ότι η Ουγγαρία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

(8) Στις 30 Απριλίου 2024 η Ουγγαρία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 και το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2024, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ([11]). Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Ουγγαρίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(9) Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για την Ουγγαρία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Ουγγαρίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ουγγαρίας. Με βάση την εν λόγω ανάλυση, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά όσον αφορά τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Ουγγαρίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(10) Η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 για την Ουγγαρία. Τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης των μακροοικονομικών ευπαθειών της Ουγγαρίας από το προσωπικό της Επιτροπής για τους σκοπούς του εν λόγω κανονισμού δημοσιεύτηκαν τον Απρίλιο του 2024. Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ουγγαρία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, η Ουγγαρία αντιμετωπίζει ευπάθειες που σχετίζονται με τις πιέσεις στις τιμές και εξωτερικές και κυβερνητικές χρηματοδοτικές ανάγκες, οι οποίες παραμένουν σημαντικές, αν και η βελτίωση του εξωτερικού περιβάλλοντος έχει μετριάσει ορισμένους βραχυπρόθεσμους κινδύνους. Το μεγάλο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών εξαλείφθηκε το 2023, καθώς η εγχώρια ζήτηση συρρικνώθηκε εν μέσω ύφεσης στην Ουγγαρία και ως αποτέλεσμα των χαμηλότερων τιμών της ενέργειας. Σε συνδυασμό με την αυστηρότερη νομισματική πολιτική, οι παράγοντες αυτοί συνέβαλαν στη μείωση του πολύ υψηλού ποσοστού πληθωρισμού. Ωστόσο, ο δομικός πληθωρισμός παρέμεινε μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση, και το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος συνέχισε να αυξάνεται έντονα, ασκώντας πίεση στην ανταγωνιστικότητα. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να επανέλθει σε μικρό έλλειμμα το 2024, καθώς η εγχώρια ζήτηση ανακάμπτει, ενώ η οικονομία και η εξωτερική χρηματοδότησή της παραμένουν εκτεθειμένες στις εξελίξεις στις τιμές της ενέργειας και των ασφαλίστρων κινδύνου. Οι τιμές των κατοικιών επιβραδύνθηκαν και η υπερτίμηση υποχώρησε το 2023 στο πλαίσιο των υψηλότερων επιτοκίων. Το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα εξακολουθεί να υφίσταται λόγω των επεκτατικών πολιτικών των προηγούμενων ετών και της ασθενέστερης του αναμενόμενου ανάπτυξης το 2023. Το έλλειμμα προβλέπεται ότι θα συρρικνωθεί κάπως, αλλά θα παραμείνει σημαντικό και θα εξακολουθήσει να συμβάλλει στον πληθωρισμό και να αυξάνει τις ανάγκες εξωτερικού δανεισμού. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ και η επιβάρυνση από τόκους αναμένεται να παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα. Η πρόοδος σε επίπεδο πολιτικής ήταν περιορισμένη σε όλους τους τομείς, ιδίως στον δημοσιονομικό και τον διαρθρωτικό τομέα, γεγονός που συμβάλλει στη διατήρηση των ευπαθειών που εντοπίστηκαν. Μια δημοσιονομική προσαρμογή θα συμβάλει στη μείωση του δομικού πληθωρισμού και στην ενίσχυση της εξωτερικής θέσης, καθώς και στη συγκράτηση των αυξήσεων του δημόσιου χρέους. Η κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος αναμένεται να στηρίξει την εν λόγω προσαρμογή. Η έγκαιρη και

([9]) ST 15447/22 INIT και ST 15447/22 ADD 1.

([10]) Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης, της 15ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ουγγαρίας (ST 15964/1/23 REV 1 και ST 15964/23 ADD 1).

([11]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

αποτελεσματική εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να συμβάλει στη μείωση των ευπαθειών, η οποία θα ενισχυθεί με τη σταδιακή κατάργηση των στρεβλωτικών παρεμβάσεων στις αγορές και με μεταρρυθμίσεις που στηρίζουν τη δημοσιονομική εξυγίανση.

(11) Σύμφωνα με στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Ουγγαρίας αυξήθηκε από 6,2 % του ΑΕΠ το 2022 σε 6,7 % το 2023, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 74,1 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 73,5 % στα τέλη του 2023. Όπως ανακοινώθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 2023, με τίτλο «Κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024», η Επιτροπή κάνει το πρώτο βήμα για να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος, βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, στην οποία αξιολογήθηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Ουγγαρίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2023 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, υπό το πρίσμα της εν λόγω αξιολόγησης και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, που διατυπώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 4 της Συνθήκης, η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει τον Ιούλιο του 2024 την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος για την Ουγγαρία, υποβάλλοντας πρόταση στο Συμβούλιο για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 6 της Συνθήκης, με την οποία διαπιστώνεται η ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στην Ουγγαρία.

(12) Στις 12 Ιουλίου 2022 το Συμβούλιο συνέστησε ([12]) στην Ουγγαρία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό δημοσιονομικής πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Ταυτόχρονα, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ουγγαρία να βρίσκεται σε ετοιμότητα για να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Συνέστησε επίσης στην Ουγγαρία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και για την ενεργειακή ασφάλεια λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ([13]) ήταν συσταλτικός, σε ποσοστό 4,7 % του ΑΕΠ, σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε συσταλτική συμβολή ύψους 1,7 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2022. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτό οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στο πολύ υψηλό επίπεδο των καθαρών δαπανών το 2022 σε σύγκριση με το 2023, μεταξύ των οποίων μη στοχευμένες δαπάνες σε διάφορους τομείς, γεγονός που συνέβαλε σε μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν από φόρους επί απροσδόκητων κερδών και τομεακούς φόρους που επιβάλλονται σε εταιρείες κυρίως στον τομέα της ενέργειας, στον χρηματοπιστωτικό τομέα και στον τομέα του λιανικού εμπορίου. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 4,6 % του ΑΕΠ το 2023, ποσοστό που συνιστά αύξηση κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2022. Η Ουγγαρία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης και ψηφιοποίηση στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης και της εκπαίδευσης. Η Ουγγαρία δεν έχει ακόμη υποβάλει αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο του μηχανισμού.

(13) Στο πρόγραμμα σύγκλισης 2024, το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στο 2,5 % το 2024 και 4,1 % το 2025, ενώ ο μετρούμενος με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) πληθωρισμός προβλέπεται στο 4,2 % το 2024 και 3,6 % το 2025. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σε 4,5 % του ΑΕΠ το 2024 και να διαμορφωθεί σε 3,7 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 73,2 % έως τα τέλη του 2024 και 72,1 % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά σε 2,9 % του ΑΕΠ το 2026, σε 2,4 % του ΑΕΠ το 2027 και σε 1,9 % του ΑΕΠ το 2028. Επομένως, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να φτάσει σε επίπεδα κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη για το έλλειμμα το 2026. Αντίστοιχα, μετά το 2025 ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά σε 68,8 % το 2026, σε 66,0 % το 2027 και σε 62,8 % το 2028.

(14) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 2,4 % το 2024 και κατά 3,5 % το 2025, και ο πληθωρισμός, μετρούμενος με τον ΕνΔΤΚ, θα διαμορφωθεί στο 4,1 % το 2024 και στο 3,7 % το 2025.

([12]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Ουγγαρίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Ουγγαρίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 136).

([13]) Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης.

(15) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 5,4 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 74,3 % έως τα τέλη του 2024. Η μείωση του ελλείμματος το 2024 αντικατοπτρίζει κυρίως τη σταδιακή ανάκαμψη των φορολογικών εσόδων, τη μείωση των δαπανών για επιδοτήσεις σε εταιρείες κοινής ωφελείας για τις ζημίες που υπέστησαν λόγω των ανώτατων ορίων στις τιμές της οικιακής ενέργειας, και τη μείωση των δημόσιων επενδύσεων. Η αύξηση του δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ οφείλεται στο υψηλό ονομαστικό έλλειμμα, στη χαμηλότερη αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ και σε πρόσθετες αυξητικές για το χρέος πράξεις, όπως η αναμενόμενη εξαγορά του αερολιμένα της Βουδαπέστης από οντότητες που κατατάσσονται στον τομέα της γενικής κυβέρνησης και η εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων που υποστηρίζονται από δάνεια του REPowerEU. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι συσταλτικός κατά 1,0 % του ΑΕΠ το 2024.

(16) Δαπάνες ύψους 0,8 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») βάσει του μηχανισμού το 2024, έναντι 0,3 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις βάσει του μηχανισμού θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο ή το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Ουγγαρίας. Δαπάνες ύψους 0,4 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με δάνεια από τον μηχανισμό το 2024, έναντι 0,0 % του ΑΕΠ το 2023.

(17) Στις 14 Ιουλίου 2023 το Συμβούλιο συνέστησε ([14]) στην Ουγγαρία να διασφαλίσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την ονομαστική αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών ([15]) το 2024 σε ποσοστό που να μην υπερβαίνει το 4,4 %. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των προϋπολογισμών τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες της Ουγγαρίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 3,6 % το 2024, ποσοστό που είναι χαμηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Ωστόσο, οι καθαρές δαπάνες το 2023 ήταν υψηλότερες από τις αναμενόμενες κατά τον χρόνο έκδοσης της σύστασης (κατά 1,8 % του ΑΕΠ). Εάν οι καθαρές δαπάνες το 2023 ήταν οι ίδιες με τις αναμενόμενες κατά τον χρόνο έκδοσης της σύστασης, ο προκύπτων ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών το 2024 θα υπερέβαινε τον συνιστώμενο ρυθμό αύξησης κατά 1,5 % του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Επιτροπή, λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματος βάσης που προκύπτει από τις υψηλότερες από τις αναμενόμενες καθαρές δαπάνες το 2023, υπάρχει το ενδεχόμενο οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες να μην συνάδουν πλήρως με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(18) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στην Ουγγαρία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ και να χρησιμοποιήσει τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο συνέστησε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Ουγγαρία πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στήριξης στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος ([16]) των μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 1,6 % του ΑΕΠ το 2023 και προβλέπεται να μειωθεί σε 0,9 % το 2024 και σε 0,4 % το 2025. Ειδικότερα, οι επιδοτήσεις σε εταιρείες κοινής ωφελείας για τις ζημίες που υπέστησαν λόγω των ανώτατων ορίων στις τιμές της οικιακής ενέργειας θεωρείται ότι θα παραμείνουν σε ισχύ το 2024 και το 2025. Εάν τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, οι προβολές αυτές θα συνεπάγονται δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ το 2024, έναντι συσταλτικής συμβολής των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών στον δημοσιονομικό προσανατολισμό ύψους 1,9 % του ΑΕΠ κατά το εν λόγω έτος. Σύμφωνα με την Επιτροπή, τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας δεν προβλέπεται να καταργηθούν σταδιακά το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Υπάρχει το ενδεχόμενο αυτό να μη συνάδει με ό,τι συνέστησε το Συμβούλιο. Ωστόσο, τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν πλήρως για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Το δημοσιονομικό κόστος των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας που στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων εκτιμάται σε 0,0 % του ΑΕΠ το 2024 (0,1 % το 2023), εκ των οποίων το 0,0 % του ΑΕΠ διατηρεί το μήνυμα των τιμών για μείωση της ζήτησης ενέργειας και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης (0,1 % το 2023).

(19) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Ουγγαρία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να μειωθούν από 4,6 % του ΑΕΠ το 2023 στο 4,0 % του ΑΕΠ το 2024. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις περικοπές και τις αναβολές των εθνικά χρηματοδοτούμενων επενδυτικών έργων που ανακοίνωσαν οι αρχές λόγω των υψηλών προβλεπόμενων ελλειμμάτων.

([14]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Ουγγαρίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2023 της Ουγγαρίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 155).

([15]) Για τη μέτρηση της συμβολής αυτής χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, χωρίς i) τις πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) τις έκτακτες δαπάνες, iii) τις δαπάνες για την κυκλική ανεργία και iv) τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, σε σχέση με τον μεσοπρόθεσμο (10ετή) μέσο ρυθμό αύξησης του δυνητικού ονομαστικού ΑΕΠ, εκφραζόμενη ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

([16]) Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

Υπάρχει το ενδεχόμενο αυτό να μη συνάδει με ό,τι συνέστησε το Συμβούλιο. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων βάσει του μηχανισμού, αναμένεται να αυξηθούν από 0,8 % του ΑΕΠ το 2023 στο 1,7 % του ΑΕΠ το 2024. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην προβλεπόμενη επιτάχυνση της απορρόφησης της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής της Ένωσης από την περίοδο προγραμματισμού 2020-2027 και στις υψηλότερες δαπάνες για επενδύσεις που στηρίζονται από τον μηχανισμό.

(20) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με την παραδοχή ότι η πολιτική θα παραμείνει αμετάβλητη, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 4,5 % του ΑΕΠ το 2025. Η μείωση του ελλείμματος το 2025 αντανακλά κυρίως τα υψηλότερα έσοδα από τον φόρο προστιθέμενης αξίας και τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων σε συνδυασμό με την εντονότερη ανάπτυξη, την περαιτέρω μείωση των επιδοτήσεων σε εταιρείες κοινής ωφελείας για τις ζημίες που προέκυψαν λόγω των ανώτατων ορίων στις τιμές της οικιακής ενέργειας, και τις χαμηλότερες δαπάνες για τόκους λόγω της μείωσης των πληρωμών τοκομεριδίων για τα τιμαριθμοποιημένα ομόλογα λιανικής. Ταυτόχρονα, η προγραμματισμένη σταδιακή κατάργηση των προσωρινών φόρων επί των απροσδόκητων κερδών και των τομεακών φόρων που επιβάλλονται από το 2022, σύμφωνα με τις ρήτρες λήξης ισχύος, αναμένεται να έχει αυξητική για το χρέος επίδραση. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί ελαφρώς στο 73,8 % έως τα τέλη του 2025. Η συνετή δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να συμβάλει στη μείωση του δομικού πληθωρισμού, ο οποίος είναι πολύ υψηλότερος από τον μέσο όρο της Ένωσης και θα μπορούσε να οδηγήσει σε απώλειες ανταγωνιστικότητας, εάν συνεχιστεί· αναμένεται δε να συμβάλει και στην ενίσχυση της εξωτερικής θέσης.

(21) Οι αδυναμίες στον σχεδιασμό και την εκτέλεση του προϋπολογισμού έχουν ενισχύσει την επεκτατική κατεύθυνση της δημοσιονομικής πολιτικής και έχουν επιτείνει τις τρέχουσες μακροοικονομικές προκλήσεις. Η πολύ πρώιμη έγκριση των ετήσιων προϋπολογισμών μεταξύ του 2016 και του 2023 μείωσε την αξιοπιστία των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων. Οι διάφοροι κανόνες δημοσιονομικής ευελιξίας και τα μεγάλα αποθέματα του προϋπολογισμού επέτρεψαν υψηλότερες δαπάνες διακριτικής ευχέρειας. Οι κατά περίπτωση αποφάσεις για τις δαπάνες λαμβάνονταν συχνά στο τέλος του οικονομικού έτους ή εκδίδονταν με κυβερνητικά διατάγματα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, χωρίς επαρκή κοινοβουλευτική εποπτεία και δημόσια διαβούλευση, με αποτέλεσμα τη μείωση της δημοσιονομικής διαφάνειας. Το εθνικό δημοσιονομικό πλαίσιο δεν οδήγησε σε πιο συνετό δημοσιονομικό προσανατολισμό, λόγω ελλείψεων στον σχεδιασμό των εγχώριων δημοσιονομικών κανόνων, ιδίως λόγω του κανόνα για το χρέος με φιλοκυκλικά χαρακτηριστικά και της ανεπαρκούς εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού προγραμματισμού, την οποία υπονόμευσαν περαιτέρω οι ειδικές διατάξεις του καθεστώτος «κατάστασης κινδύνου». Οι συχνές και σημαντικές αναθεωρήσεις των δημοσιονομικών στόχων έχουν υπονομεύσει τον ρόλο του προϋπολογισμού ως σημείου αναφοράς για τους συμμετέχοντες στην αγορά και έχουν θέσει υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών σχεδίων. Η στήριξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού σχεδιασμού σε πολυετή ανώτατα όρια δαπανών, όπως ορίζονται στους αναθεωρημένους δημοσιονομικούς κανόνες της Ένωσης, μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση της επεκτατικής κατεύθυνσης της δημοσιονομικής πολιτικής. Η αποτελεσματικότητα του εθνικού δημοσιονομικού συμβουλίου όσον αφορά την καθοδήγηση των δημόσιων συζητήσεων για δημοσιονομικά θέματα εξακολουθεί να περιορίζεται από την περιορισμένη εντολή και τους περιορισμένους πόρους του.

(22) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του εν λόγω κανονισμού, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Ουγγαρίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο η Ουγγαρία να επιταχύνει σημαντικά την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, αρχικά με την ταχεία εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για τη διασφάλιση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία για να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(23) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]), η Ουγγαρία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η εν λόγω επανεξέταση αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Μολονότι η Ουγγαρία έχει σημειώσει πρόοδο στην εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα και σημαντικές κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες μεταξύ των λιγότερο και των πλέον

([17]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

ανεπτυγμένων διαμερισμάτων της χώρας, καθώς και μεταξύ αστικών και μη αστικών περιοχών. Είναι καθοριστικής σημασίας να επιταχυνθεί η εφαρμογή της πολιτικής συνοχής και να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα σε υποεθνικό επίπεδο. Οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα εξακολουθούν να είναι συναφείς. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υλοποιηθούν ταχέως αφενός οι επενδύσεις στην ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων, του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, της υιοθέτησης λύσεων για έξυπνες πόλεις, τεχνολογιών βασισμένων στη φύση και τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, και της διαχείρισης των υδάτων, και αφετέρου τα εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης. Η Ουγγαρία θα πρέπει επίσης να συνεχίσει τις εργασίες για την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη στις λειτουργικές περιοχές και στα λιγότερο ανεπτυγμένα διαμερίσματα. Ομοίως, η υλοποίηση επενδύσεων στην κοινωνική ένταξη και τη μείωση της φτώχειας, με έμφαση στα παιδιά και τα πιο μειονεκτικά διαμερίσματα, και η συνολική ενίσχυση των βασικών δεξιοτήτων και η βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτική γενική εκπαίδευση και στη διά βίου μάθηση, εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις του εκπαιδευτικού συστήματος, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτική προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, καθώς και στοχευμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αγοράς εργασίας για τις ευπαθείς ομάδες και την ανάπτυξη ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων, παραμένουν καίριας σημασίας. Η επίλυση των εκκρεμών ζητημάτων σχετικά με τους αναγκαίους πρόσφορους όρους και το γενικό καθεστώς αιρεσιμότητας είναι απαραίτητη προκειμένου η Ουγγαρία να αξιοποιήσει πλήρως τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής.

(24) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, είναι σκόπιμο να δοθεί περαιτέρω προσοχή στην ανάγκη αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας και της διαγενεακής φτώχειας μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, με έμφαση στα λιγότερο ανεπτυγμένα διαμερίσματα και δήμους, και στην ανάγκη για ενισχυμένη διακυβέρνηση και διαφοροποίηση της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης. Η Ουγγαρία θα μπορούσε να αξιοποιήσει την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([18]), με σκοπό την τόνωση των επενδύσεων σε υπερπροηγμένες και ψηφιακές τεχνολογίες (π.χ. διαδίκτυο των πραγμάτων, μαζικά δεδομένα και τεχνητή νοημοσύνη), καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες (π.χ. ανανεώσιμη ενέργεια και γεωθερμική ενέργεια) και βιοτεχνολογίες (φαρμακευτικά και ιατρικά προϊόντα), επενδύοντας παράλληλα στις δεξιότητες και τα προσόντα που απαιτούνται για την κάλυψη της ζήτησης εργασίας σε αυτούς τους τομείς.

(25) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης, η Ουγγαρία αντιμετωπίζει διάφορες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, τα επίπεδα δεξιοτήτων και την ένταξη των μειονεκτουσών ομάδων στην αγορά εργασίας, την κοινωνική πρόνοια και τον κοινωνικό διάλογο, καθώς και την εξάρτηση από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα.

(26) Η επιδείνωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος συνεχίστηκε, κυρίως λόγω των αυξανόμενων κρατικών παρεμβάσεων στην οικονομία και των συχνών ad hoc αλλαγών στο κανονιστικό πλαίσιο. Η Ουγγαρία έχει χαμηλές επιδόσεις όσον αφορά τους δείκτες που μετρούν την ανταγωνιστικότητα και την κανονιστική ποιότητα. Το 2024 ο υψηλός αριθμός των φόρων αυξήθηκε. Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί ο αριθμός των τομεακών φόρων που επιβάλλονται σε ορισμένους τομείς και επιχειρήσεις. Οι εν λόγω φόροι αφορούν συνήθως τομείς στους οποίους η ξένη ιδιοκτησία είναι υψηλή (για παράδειγμα, λιανικό εμπόριο, τσιμέντο, κατασκευές και κεραμικά υλικά), γεγονός που δημιουργεί δυσανάλογη επιβάρυνση για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και επηρεάζει την ενιαία αγορά. Οι επιχειρήσεις διαμαρτύρονται για άνιση μεταχείριση και αυθαιρεσία, όταν οι αρχές διενεργούν διοικητικές επιθεωρήσεις ή αποφασίζουν σχετικά με τις άδειες. Υπάρχει η γενική αντίληψη ότι χρησιμοποιούνται διάφορες κρατικές παρεμβάσεις προκειμένου να αναγκάσουν τους αλλοδαπούς ιδιοκτήτες να πωλήσουν τις επιχειρήσεις τους, γεγονός που διευκολύνει τη δημιουργία δημόσιων ή συνδεδεμένων με την κυβέρνηση εθνικών πρωταθλητών. Η κυβέρνηση χαρακτηρίζει όλο και περισσότερο ορισμένα επενδυτικά έργα «στρατηγικής σημασίας για την εθνική οικονομία» με σκοπό την επιτάχυνση και την ελάφρυνση της διοικητικής διαδικασίας. Τα κριτήρια που χρησιμοποιεί η κυβέρνηση δεν είναι διαφανή και δεν μπορούν να αμφισβητηθούν δικαστικώς. Η κυβέρνηση εξακολουθεί να χρησιμοποιεί την εξουσία της για την εξαίρεση ορισμένων συναλλαγών από τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Τα κριτήρια για τις εξαιρέσεις αυτές δεν είναι διαφανή, και δεν υπάρχει επίσημη διαδικασία για την αμφισβήτησή τους. Η κυβέρνηση εξακολουθεί επίσης να κάνει εκτεταμένη χρήση της εντολής της για την έκδοση νομοθετικών διαταγμάτων στο πλαίσιο του καθεστώτος «κατάστασης κινδύνου». Πολλά από αυτά τα διατάγματα δεν φαίνεται να σχετίζονται με την προβαλλόμενη κατάσταση έκτακτης ανάγκης, γεγονός που αποδυναμώνει την ασφάλεια δικαίου και επηρεάζει τη συνήθη επιχειρηματική δραστηριότητα.

(27) Παρά τη λήψη ορισμένων συναφών πρωτοβουλιών και το υψηλό συνολικό ποσοστό απασχόλησης, ορισμένες μειονεκτούσες ομάδες, όπως τα άτομα με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, οι Ρομά και τα άτομα με αναπηρία, εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση σε ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και την είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Οι ίδιες μειονεκτούσες ομάδες τείνουν επίσης να είναι άτομα με χαμηλές επιδόσεις σε βασικές δεξιότητες στο σχολείο, τα οποία εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, μένουν άνεργα ή καθίστανται οικονομικά μη ενεργά και σπάνια εισέρχονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι ανισότητες έχουν τις ρίζες τους στον τρόπο οργάνωσης του εκπαιδευτικού συστήματος, που χαρακτηρίζεται από τη συγκέντρωση των κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούντων μαθητών σε ορισμένα σχολεία. Μεταξύ 2014 και 2022, σημαντικά ποσά κονδυλίων της πολιτικής συνοχής της Ένωσης διατέθηκαν για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την εφαρμογή ενεργητικών μέτρων για την αγορά εργασίας. Αν και το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης και των Ρομά αυξήθηκε σημαντικά κατά την εν λόγω περίοδο, παραμένει πολύ χαμηλότερο από το συνολικό ποσοστό απασχόλησης. Το χάσμα απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία παραμένει

([18]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

πολύ πάνω από τον μέσο όρο της Ένωσης. Αρκετοί τομείς αντιμετωπίζουν ελλείψεις δεξιοτήτων, γεγονός που δυσχεραίνει τη μετατόπιση της οικονομίας της Ουγγαρίας προς ένα μοντέλο ανάπτυξης υψηλής προστιθέμενης αξίας. Το ποσοστό των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι ένα από τα χαμηλότερα στην Ένωση, γεγονός που δημιουργεί προκλήσεις όσον αφορά την κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης για εργατικό δυναμικό υψηλής ειδίκευσης. Η σύντομη διάρκεια των παροχών ανεργίας δυσχεραίνει τη συμμετοχή των ατόμων στην επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την εξεύρεση θέσεων εργασίας που να αντιστοιχούν καλύτερα στις ικανότητές τους, κάτι που θα μπορούσε να βελτιώσει την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα. Μολονότι τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε σημαντική αύξηση του αριθμού των αλλοδαπών εργαζομένων, αυτό ενδέχεται να μην ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες των τομέων που αντιμετωπίζουν ελλείψεις δεξιοτήτων και ελλείψεις εργατικού δυναμικού.

(28) Την τελευταία δεκαετία, οι δείκτες φτώχειας βελτιώθηκαν σημαντικά, συμβαδίζοντας με την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης. Ωστόσο, το ποσοστό σοβαρής υλικής και κοινωνικής στέρησης εξακολουθεί να είναι μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση και έχει επιδεινωθεί μεταξύ των παιδιών, των Ρομά και στις απομακρυσμένες περιοχές. Ο αντίκτυπος των κοινωνικών μεταβιβάσεων στη μείωση της φτώχειας, αν και εξακολουθεί να είναι συγκρίσιμος με άλλα κράτη μέλη, έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια. Παρά τις οικονομικές συνθήκες υψηλού πληθωρισμού, ορισμένες κοινωνικές παροχές, όπως το ελάχιστο εισόδημα, οι οικογενειακές παροχές και οι οικογενειακές φορολογικές ελαφρύνσεις, παρέμειναν ονομαστικά αμετάβλητες. Η επάρκεια του ελάχιστου εισοδήματος και των παροχών ανεργίας είναι από τις χαμηλότερες στην Ένωση. Η συνολική φορολογική επιβάρυνση των χαμηλόμισθων και η εξάρτηση από τον φόρο προστιθέμενης αξίας είναι υψηλές, γεγονός που επηρεάζει δυσανάλογα τις ομάδες χαμηλού εισοδήματος στο πλαίσιο της μη προοδευτικής, κατ' αποκοπή φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων. Το ποσοστό των ατόμων που δαπανούν πάνω από το 40 % του εισοδήματος του νοικοκυριού τους για δαπάνες στέγασης έχει επίσης αυξηθεί λόγω του πληθωρισμού, των αυξήσεων των τιμών της ενέργειας και των κατοικιών, καθώς και της έλλειψης στοχευμένων μέτρων στήριξης. Η αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων θα συμβάλει επίσης στη στήριξη της ανοδικής κοινωνικής σύγκλισης, σύμφωνα με την ανάλυση δεύτερου σταδίου που πραγματοποίησε η Επιτροπή με βάση τα χαρακτηριστικά του πλαισίου κοινωνικής σύγκλισης, το οποίο εφαρμόστηκε πιλοτικά το 2024. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 σημείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο πρέπει να περιλαμβάνει την εποπτεία της εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής για την απασχόληση, μεταξύ άλλων μέσω ενός πλαισίου για τον εντοπισμό των κινδύνων για την κοινωνική σύγκλιση.

(29) Μολονότι έχουν σημειωθεί ορισμένες βελτιώσεις, ο κοινωνικός διάλογος παραμένει αδύναμος και κατακερματισμένος. Το τριμερές φόρουμ στον ιδιωτικό τομέα, στο οποίο συμμετέχουν η κυβέρνηση, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι ενώσεις εργοδοτών, έχει περιορισμένες δυνατότητες να επηρεάσει ή να αλλάξει τα κυβερνητικά σχέδια. Ο περιορισμένος κοινωνικός διάλογος θέτει τους εργαζομένους σε μειονεκτική θέση, μεταξύ άλλων στις μισθολογικές διαπραγματεύσεις, ιδίως στον δημόσιο τομέα. Η καθιέρωση ξεχωριστού καθεστώτος απασχόλησης για ορισμένες ομάδες δημόσιων υπαλλήλων έχει αποδυναμώσει την ικανότητά τους να υπερασπίζονται τα συλλογικά τους συμφέροντα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτό είχε ως αποτέλεσμα να καταστούν άκυρες οι συλλογικές συμβάσεις και να απαιτείται επαναδιαπραγμάτευση. Μέτρα όπως ο περιορισμός του δικαιώματος απεργίας των εκπαιδευτικών ή η κατάργηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στον τομέα της υγείας έχουν σταδιακά υποσκάψει τα δικαιώματα των εργαζομένων. Η νέα νομοθεσία για την είσπραξη των εισφορών μελών συνδικαλιστικών οργανώσεων στον δημόσιο τομέα θα μπορούσε να διαβρώσει περαιτέρω την αντιπροσωπευτικότητα των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Τα σχετικά φόρουμ στον δημόσιο τομέα πραγματοποίησαν μόνο μία συνεδρίαση το 2023.

(30) Η Ουγγαρία εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα, και οι προσπάθειές της να αυξήσει την ενεργειακή ασφάλεια μέσω της απεξάρτησης από τις εισαγωγές από τη Ρωσία σημειώνουν αργή πρόοδο. Το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Ουγγαρίας ανήλθε σε 25,7 % το 2023, ήτοι 18 εκατοστιαίες μονάδες κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης. Το μερίδιο των εισαγωγών ρωσικού αργού πετρελαίου και αερίου ανήλθε σε 64 % και 75 % το 2021 και το 2023, αντίστοιχα. Το πετρέλαιο και το αέριο αντιστοιχούν στα δύο τρίτα της κατανάλωσης ενέργειας. Η Ουγγαρία έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ένωση όσον αφορά τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων ως ποσοστό του ΑΕΠ λόγω της επιδότησης των τιμών ενέργειας για τα νοικοκυριά.

(31) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και των συμπερασμάτων σχετικά με την ύπαρξη ανισορροπιών, οι συστάσεις βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 1, 3 και 4. Οι πολιτικές που αναφέρονται στις συστάσεις 1 και 4 συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των ευπαθειών που συνδέονται με τις ανάγκες εξωτερικής και κρατικής χρηματοδότησης και τις πιέσεις στις τιμές. Οι πολιτικές που αναφέρονται στη σύσταση 3 συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των ευπαθειών που συνδέονται με τις πιέσεις στις τιμές,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ουγγαρία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του μεταρρυθμισμένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να περιορίσει την αύξηση των καθαρών δαπανών ([19]) το 2025 σε ρυθμό που να συνάδει, μεταξύ άλλων, με τη θέση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και με τη μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης προς την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Να προβεί σε σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας πριν από την περίοδο θέρμανσης 2024/2025. Να επιδιώξει αποτελεσματικό συντονισμό και σαφή οριοθέτηση των μακροοικονομικών

([19]) Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

πολιτικών για τη διασφάλιση της δημοσιονομικής και της εξωτερικής βιωσιμότητας. Να καταργήσει σταδιακά τα εναπομένοντα ανώτατα όρια τιμών και επιτοκίων, ώστε να μειωθούν οι στρεβλωτικές επιπτώσεις και να διευκολυνθεί η ομαλή μετάδοση της νομισματικής πολιτικής. Να εστιάσει τα μέτρα στήριξης στον στεγαστικό τομέα στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος. Να ενισχύσει το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, να ευθυγραμμίσει την κατάρτιση των ετήσιων προϋπολογισμών με το οικονομικό έτος και να περιορίσει τη διακριτική ευχέρεια κατά την εκτέλεση των ετήσιων προϋπολογισμών.

2. Λαμβανομένων υπόψη των μεγάλων καθυστερήσεων, να επιταχύνει σημαντικά την υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026, με την ταχεία εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για τη διασφάλιση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και την επίλυση εκκρεμών ζητημάτων σχετικά με τους αναγκαίους πρόσφορους όρους. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας μέτρα για την καλύτερη αντιμετώπιση της φτώχειας, με έμφαση στην ενεργειακή φτώχεια και στα λιγότερο ανεπτυγμένα διαμερίσματα και δήμους, και να βελτιώσει τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, εξετάζοντας παράλληλα τις δυνατότητες βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη.

3. Να βελτιώσει το κανονιστικό πλαίσιο και να ενισχύσει τον ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων και στον τομέα των υπηρεσιών αποφεύγοντας αυθαίρετες διοικητικές παρεμβάσεις και την επιλεκτική χρήση ειδικά προσαρμοσμένης νομοθεσίας που παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα ή μειονέκτημα σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις, εφαρμόζοντας συστηματικά τον έλεγχο του ανταγωνισμού στις επιχειρηματικές συναλλαγές και περιορίζοντας τη χρήση μέτρων έκτακτης ανάγκης στα απολύτως αναγκαία, σύμφωνα με τις αρχές της ενιαίας αγοράς και του κράτους δικαίου. Να βελτιώσει την επάρκεια της κοινωνικής πρόνοιας και των παροχών ανεργίας. Να βελτιώσει το μορφωτικό επίπεδο και την πρόσβαση σε αποτελεσματικά ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας, ιδίως σε ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης για τις πλέον μειονεκτούσες ομάδες, και να διασφαλίσει τον αποτελεσματικό κοινωνικό διάλογο.

4. Να μειώσει τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, να επιταχύνει τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού με αέριο προς μη ρωσικές πηγές και να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων.

Λουξεμβούργο, 21 Οκτωβρίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

NAGY I.